

licadesa, influït potser una mica per la manca de confiança en si mateix que té tot neòfit, de recomanar-los que veiessin, abans de posar en pràctica la indicació terapèutica radical, algun cirurgià de nom; acceptada la proposició i per ells realitzada, tornaren al cap de dos dies, després de consultar l'eximi i malaurat mestre doctor Salvador Cardenal, qui confirmà el diagnòstic i el tractament establerts, i assenyala uns honoraris que per casualitat eren semblants als que jo amb anterioritat havia establert; doncs bé, aquella gent tornaven a veure'm per proposar que, preu preu, operaria l'As de la cirurgia, però que si jo, com a jove i novell, rebaixava pessetes, jo fóra aleshores qui tindria cura de la malalta; és a dir: que la salut i la vida d'aquella persona eren mesurades, no pas per la ciència i la reconeguda capacitat científica de l'operador, sino per un grapat de miserables diners. No cal dir que va ésser operada, ben a gratcient meu, pel cirurgià model, no sense que jo fes veure a aquells éssers metalitzats la ridícula de llur raonar que enlairava al pinacle de la ciència un principiant atrevit, tenint només, com a element de judici, el cost d'una factura.

Qui de nosaltres no ha viscut, una i cent vegades, casos semblants? I no són ben demostratius d'una psicologia afavoridora, per egoisme econòmic, de les grans mutualitats, encara que això sia en detriment de la salut del cos?

Demostrada palpablement la manca de matèria primera necessària per a l'exercici de la seva professió en les Capitalitats, el metge novell cercarà la vida en la vila i en el poble, però també allí s'anirà trobant sense llibertat; els tentacles de les grans societats de socorsos mutus, ja li hi han esgotat l'ambient vital i tampoc ja no hi pot lliurement concertar amb la junta de veïns, ni amb l'ajuntament per quedar-se amb la titular, perquè aquesta, per imperi de la nova llei, s'ha d'anar a buscar a Madrid, sotmetent-se a unes oposicions que l'obligaran a esmerçar-hi temps i diners i, en el cas que las guanyi, a formar en un escalafó per esperar la plaça que per torn, no per tria voluntària, li pertoqui, la qual l'allunyarà potser per sempre del terreny on radiquen tots els seus afectes i tots els seus sentiments.

Tot aquest estat actual de coses, dissortadament,

no tardarà a influir també el caire científic de la nostra professió. Els antics titulars, avui escalofonificats, perdran tot l'interès que ha de moure el clínic pràctic, d'estudi de les condicions patològiques, de família, de clima, epidemiològiques d'un lloc determinat, perquè el seu ideal serà només, d'esperar la propera vacant per anar millorant la situació econòmica. I quant als metges a sou de les mutualitats, tindran solament el paper d'encarregats de secció d'una gran fàbrica de curació de malalts, on un senyoràs estrany a la medicina, des d'un guixet central, distribuirà cap al departament, fetge, ronyons, melsa, aparell digestiu, sistema nerviós, etc., als associats pacients que vagin arribant en cerca del seu guariment; i aleshores, com que només hi haurà especialització, arribarem a veure com, per no trencar la bona marxa de l'engranatge societari, es morirà un malalt d'hèrnia estrangulada, mentre està en tractament d'una psicosis aguda. El cirurgià, la figura gegantina d'entre nosaltres, passarà a ésser un artista del bisturi, al qual hom posarà els pacients sobre la taula operatòria amb el diagnòstic fet per la secció corresponent i, com a clínic, només conservarà el dret de tant en tant, de respatllar algun *boleto* operatori dient, per exemple: "laparotomitzat el n.º 279.000, en lloc d'un càlcul biliar, tenia una bola de billar en la recolzada hepàtica del còlon, segons sembla, empassada fa algun temps en fer el dit subjecte provatures malabars". I finalment, fins les defuncions deixaran de constar a les fulles clíniques, per passar a constar com a partida fallida en el monumental llibre de caixa de la "societat".

Estatisme i mutualisme han ensorrat la nostra liberalitat professional, i és ben de plànyer que, partidaris fervents com som de la tendència democràtico-cooperativista empresa per la societat actual en benefici dels més contra els menys, anem veient com els nostres drets s'escfumen gràcies a un excés d'individualisme poc en harmonia amb els temps, amb les idealitats que vivim. Cal que tots ens donem perfecte compte de tan crítica situació i no ens acontentem, com fins ara, deixant anar als quatre vents exclamacions llastimoses, sinó que estudiem urgentment solucions pràctiques perquè les generacions mèdiques venidores tinguin una més bella actuació que la que en aquests moments s'albira.